

Initiatiefnemers windpark Midden-Betuwe
Henk in 't Hout / Frank Hoiting
P/A Waalbandijk 12
4051 CL Ochten

Betreft: Spreekrecht aangaande windpark Midden-Betuwe tijdens voorbereidende vergadering op 13 januari 2021

Ochten, 12 januari 2021

Geachte Raad, burgerleden en College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Overbetuwe,

Graag maken wij, als initiatiefnemers van windpark Midden-Betuwe, gebruik van ons spreekrecht.

Duurzame energie uit eigen regio is de beste kans om de lusten van lokale opwek ook lokaal te laten landen. De Routekaart Duurzaam Overbetuwe (2017-2020) legt de nadruk op energiebesparing en duurzame energie. De ambitie van de gemeente is om in 2050 volledig energieneutraal te zijn. De gemeente wil minimaal 1,5% energie per jaar besparen en wil in 2023 minimaal 16% van de energievraag dekken met duurzame energie die in de gemeente is geproduceerd. Daarbij wordt o.a. ingezet op zon- en windparken.

Windpark Midden-Betuwe gaat bijdragen aan de gestelde ambitie. Initiatiefnemers YARD ENERGY en de lokale maatschap Betuwemolen willen samen met inwoners acht tot tien windturbines bouwen tussen Dodewaard en Zetten. Op het grondgebied van de gemeente Overbetuwe is plaats voor vier molens. De molens komen aan beide kanten van de A15 en wekken elektriciteit op voor circa 29.000 huishoudens. Het aangewezen zoekgebied, de corridor Betuwelijn en A15, is door de samen optrekkende gemeenten Overbetuwe en Neder-Betuwe jaren geleden aangewezen als dé plek voor grootschalige vormen van energieopwekking.

Het politieke voornemen - en de maatschappelijke en ecologische noodzaak - voor windpark Midden-Betuwe staan vast. De initiatiefnemers zijn serieus. Hoe windpark Midden-Betuwe er kan komen, bepalen we samen met de belangrijkste belanghebbenden. Anno 2021 worden nieuwe windparken ontwikkeld met participatie van omwonenden, belangengroepen, milieuorganisaties, bedrijven en bestuurders. Door deze samenwerking kunnen alle belangen worden gebundeld en de beste oplossingen worden gevonden, waarvan iedereen kan profiteren.

De gemeenten Overbetuwe en Neder-Betuwe vinden het erg belangrijk om de eigen burgers maximaal te laten participeren in de ontwikkeling en exploitatie van het windpark. Dit uitgangspunt staat centraal in het communicatie- en participatieplan voor windpark Midden-Betuwe dat in het voorjaar van 2020 is opgesteld en in de zomer van 2020 is goedgekeurd door de bestuurders van beide gemeenten en gedeeld met de gemeenteraden. De gemeenten streven naar een burgerparticipatie (projectparticipatie) van 50%.

In totaal zijn meer dan 25 verschillende (groepen) stakeholders betrokken bij de ontwikkeling van het participatie- en communicatieplan. Veel aandacht is er gegeven aan de verbinding met de belangrijkste stakeholdergroep: direct-omwonenden van het windpark. Door corona-maatregelen is de dialoog met deze groep ingericht via online en schriftelijke kanalen. Met deze alternatieve aanpak hebben de direct-omwonenden veilig én gemakkelijk hun input voor het plan kunnen geven. Van de ongeveer 350 huishoudens die in een straal tot 1 kilometer van het plangebied wonen hebben 133 huishoudens input gegeven. Dat bijna 40% van alle huishoudens (direct-omwonenden) hebben bijgedragen aan het participatieplan hebben we als initiatiefnemers ervaren als een positief signaal: in vergelijkbare windprojecten wordt een dergelijke betrokkenheid niet vaak bereikt.

Conform het plan is voor alle inwoners/stakeholders sinds de zomer van 2020 een brede communicatieaanpak ontwikkeld. Met (online) informatiebijeenkomsten, een projectwebsite die in het najaar online is gekomen en een digitale nieuwsbrief die dit kwartaal voor de eerste keer verschijnt, kunnen inwoners het proces nauwgezet volgen en beïnvloeden. Inmiddels hebben bijna 100 personen zich aangemeld voor de nieuwsbrief en dit aantal stijgt dagelijks.

Voor wie meer directe invloed wil, wordt het mogelijk om zich aan te sluiten bij de lokale burgerwindcoöperatie die inmiddels in oprichting is. Ook hier hebben we ons als initiatiefnemers hard voor gemaakt. De coöperatie kan mede-eigenaar van windpark Midden-Betuwe worden en heeft medezeggenschap in de ontwikkeling.

Qua procesparticipatie is, ook conform plan, een extra stap gezet en is met diverse stakeholders geïnvesteerd in de start van een Gebiedstafel. In de Gebiedstafel windpark Midden-Betuwe geven omwonenden van het windpark, grondeigenaren, lokale ondernemers en bijvoorbeeld de agrarische natuurvereniging advies over het project. De Gebiedstafel helpt om het windpark met een zo groot mogelijk draagvlak in de gemeenten Neder-Betuwe en Overbetuwe te realiseren en biedt de mogelijkheid dat alle stemmen hierbij worden gehoord. Afgelopen maandag, 11 januari, is de eerste bijeenkomst van de Gebiedstafel gehouden. In een constructieve sfeer hebben de betrokken partijen afspraken gemaakt over hoe we met elkaar willen werken aan het beste plan voor windpark Midden-Betuwe. Goed om te weten: niet eerder dan de maand maart verwachten we inhoudelijke discussies aan de Gebiedstafel. Dit geeft stakeholders, zoals direct-omwonenden, de tijd om zich verder te organiseren en kennis op te bouwen in het Bewonersplatform.

Ook de vorming van dit Bewonersplatform is ondersteund door de initiatiefnemers. Na de hoge respons op de online enquête in het voorjaar bleef het stil in het projectgebied. Het initiatief voor de vorming van een Bewonersplatform, in dit platform verenigen direct-omwonenden zich, kwam niet spontaan van de grond. In overleg hebben gemeenten en initiatiefnemers opnieuw een brief gestuurd naar de 350 huisadressen die ook zijn aangeschreven voor deelname aan de online enquête. Na twee onlinebijeenkomsten in november en december zijn we blij om te zien dat het Bewonersplatform is ontstaan. Het is een goede zaak dat de gemeenten het Bewonersplatform faciliteren met communicatiefaciliteiten. Als initiatiefnemers hebben we het Bewonersplatform toegezegd dat we beschikbaar blijven voor extra wensen als het gaat over bijvoorbeeld een extra kennisimpuls.

Er is veel geïnvesteerd en veel gebeurd het afgelopen jaar. Betekent dit dat wij verwachten dat iedere inwoner van Overbetuwe enthousiast voorstander is van het windpark? Nee, windparken hebben een impact op de (directe) omgeving, dat snappen en begrijpen de initiatiefnemers ook. Tegelijkertijd doen sommige geluiden uit de omgeving geen recht aan het proces. Zoals geluiden als zou 'alles al geregeld zijn en alle inspanningen om de participatie te organiseren een wassen neus zijn'.

Laat het duidelijk zijn: In deze fase van het project zijn er nog geen definitieve afspraken over het aantal, de precieze plaats en de capaciteit van de windmolens die samen het windpark vormen. Dat plan maken we samen met de stakeholders. Kijk naar het beperkt aantal zienswijzen dat afgelopen december is ingediend op de concept-NRD. In totaal zijn 12 inhoudelijke zienswijzen binnengekomen, die zorgvuldig zullen worden besproken.

Het streven is (moet zijn) om al in deze verkenningsfase strategisch met communicatie om te gaan. Het fundament voor het realiseren van de communicatie- en participatiedoelstellingen wordt in de verkenningsfase gelegd. Een belangrijke opdracht is om in de verkenningsfase alle stakeholders tijdig te informeren over de ontwikkelingen rondom het windpark. De initiatiefnemers zullen hierin een proactieve houding aannemen, om vragen van omwonenden te kunnen beantwoorden en bestaande zorgen zoveel mogelijk te kunnen wegnemen. De actuele Corona-situatie kan met zich meebrengen dat bij de inzet van communicatiemiddelen geswitcht wordt naar middelen met de laagste impact op de volksgezondheid. In principe is een volledige set aan communicatiemiddelen beschikbaar.

Nogmaals: ons doel is het beste plan voor windpark Midden-Betuwe. De verwachte verschraving van het subsidiesysteem geeft extra druk op de planning en haalbaarheid van het project. De haalbaarheid is niet alleen belangrijk voor de initiatiefnemers maar zeker ook de participanten. Een positief raadsbesluit over de coördinatie helpt hierbij.

We introduceren graag de metafoor van een rijdende trein: de energietransitie wacht niet en windpark Midden-Betuwe is nodig om lokale ambities te realiseren. Ons project is die rijdende trein. Er zullen stations aangedaan worden om iedereen mee te (kunnen) nemen en er zijn wissels op het traject waarmee we de koers kunnen verleggen als de reizigers dat willen. Aan de Gebiedstafel zullen deze 'wissels' in kaart worden gebracht. Maar we gaan vooruit.

In het traject dat we nu ingaan, onderzoeken we hoe we de productie van windenergie zo goed mogelijk kunnen inpassen in Overbetuwe en Neder-Betuwe. Er zijn langs de A15 veel voorbeelden van windparken waar burgers zijn gaan meedoen en daar bijvoorbeeld financieel van profiteren.

Een sleutelfactor is dat alle partijen vanaf de projectstart kunnen meepraten op basis van goede informatie uit onafhankelijke bronnen. Als initiatiefnemers willen we die informatie ontsluiten. Een belangrijk middel hiervoor is de projectwebsite van het windpark, www.windparkmiddenbetuwe.nl, maar ook door de organisatie van kennisbijeenkomsten. Deelnemers aan de Gebiedstafel bieden wij komende maanden een dergelijke bijeenkomst aan. Wij willen graag u, raadsleden en burgerleden van de gemeente Overbetuwe, ook uitnodigen voor een gezamenlijke informatiebijeenkomst met uw collega's uit Neder-

Betuwe. In deze bijeenkomst presenteren experts van GGD Gelderland en professionals van onafhankelijke ingenieurbureaus u de laatste inzichten over windpark op land, gestoeld op actuele wetenschappelijke inzichten.

Dank voor uw aandacht en we wijzen u graag nog op onze PowerPointpresentatie bij de raadsstukken.

Met vriendelijke groet,

Frank Hoiting en Henk in 't Hout
Initiatiefnemers windpark Midden-Betuwe